A°. 1940.

N°. 81.

PUBLICATIEBLAD.

LANDSVERORDENING *van den 17den Juli 1940, houdende regelen betreffende de sterkte en inrichting van schutterijen.*

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is, de ingevolge artikel 155 der Curaçaosche Staatsregeling daarvoor in aanmerking komende inwoners op verschillende eilanden in schutterijen te vereenigen en voor de sterkte en inrichting dier schutterijen regelen te stellen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel 1.

1. Op de eilanden Aruba en Curaçao en, voorzoover de landsverdediging en de bewaring van de inwendige orde en rust op de andere eilanden dit vereischen doet de Gouverneur op elk dier eilanden tot schutterijen vereenigen de inwoners, die volgens hierna te noemen regelen schutterplichtig zijn of als vrijwilligers bij de schutterij worden aangenomen.
2. De Gouverneur kan bepalen, dat schutterplichtigen van een bepaald eiland werkelijken dienst vervullen bij de schutterij op een ander eiland.
3. De schutterplichtigen zijn verdeeld in groepen van personen, die in eenzelfde jaar geboren zijn; de groepen worden genoemd jaarklassen met vermelding van het jaar, waarin de daartoe behoorenden geboren zijn.

Schutterplichtige. Artikel 2.

1. Iedere mannelijke inwoner van Curaçao, die Nederlandsch onderdaan is en die werkelijke woonplaats heeft op een eiland, waarop een schutterij wordt ingesteld en vóór den eersten Januari des jaars den leeftijd van 18 jaren heeft bereikt en die van 44 jaren niet heeft overschreden, is schutterplichtig, evenwel met uitzondering van hen, die;
   a. behooren tot het beroepspersoneel, het reserve-personeel en de gewone dienstplichtigen der Koninklijke Marine en tot het beroepspersoneel van de Koninklijke Landmacht en het Koninklijk Nederlandsch-Indische Leger;
   b. op grond van artikel 19 van deze landsverordening van schutterplicht zijn uitgesloten;
   c. op grond van artikel 21 van deze landsverordening zijn vrijgesteld.
2. Waar in deze landsverordening de term werkelijke woonplaats wordt gebruikt, wordt daaronder verstaan het eiland waar betrokkene in het bevolkingsregister is ingeschreven.
3. Vrijwilligers bij de schutterij worden voor de toepassing der bepalingen dezer landsverordening en der daarop gegronde wettelijke bepalingen, tijdens den duur van hun dienstverband met schutterplichtigen gelijkgesteld, voorzoover daaromtrent niet anders is bepaald bij de regeling hunner aanneming.
4. Zij wier namen en voornamen in het Bevolkingsregister foutief geschreven zijn, wier dagteekening van geboorte, geboorteplaats, nationaliteit, adres, woonplaats of beroep onnauwkeurig zijn gesteld, kunnen uit die omstandigheid geen recht doen gelden op vrijstelling van schutterplicht.

Schutters. Artikel 3.

1. Schutter is hij, die bij een schutterij is ingelijfd. De inlijving wordt bepaald door het tijdstip waarop de schutterplichtige voor de eerste maal voor werkelijken dienst onder de wapenen komt.
2. De werkelijke dienst waartoe de schutter is opgeroepen vangt aan met ingang van den dag, tegen welken de oproeping tot de opkomst heeft plaats gehad.

Vervullen van werkelijken dienst.

Artikel 4.

1. De schutterplichtigen zijn — behalve in andere gevallen bij deze landsverordening voorzien — verplicht tot het vervullen van werkelijken dienst:
   a. eenmaal voor eerste oefening in een tijdvak van ten hoogste één jaar;
   b. vijf malen voor herhalingsoefeningen in een tijdvak van ten hoogste een maand per jaar in de jaren volgende op het jaar waarin de eerste oefening is volbracht;
   c. ten behoeve van de landsverdediging en de bewaring der inwendige rust in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden.
2. De Gouverneur beslist wanneer oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden, in den zin van het eerste lid onder *c.* van dit artikel aanwezig zijn.

Klein verlof.

Artikel 5.

1. De Gouverneur kan in de gevallen genoemd in artikel 4 gedurende den tijd dat schutters in werkelijken dienst zijn, hen tusschentijds voor bepaalden tijd huiswaarts zenden onder toekenning van klein verlof en hen na afloop van dat verlof of met onderbreking daarvan weder in werkelijken dienst doen oproepen.
2. De schutter is gedurende den tijd, waarin hij met klein verlof is, buiten werkelijken dienst.

Groot verlof.

Artikel 6.

Gedurende den tijd waarin de schutter niet in werkelijken dienst en niet met klein verlof is, is hij met groot verlof.

Aanwijzing der jaarklassen voor vervulling van werkelijken dienst.

Artikel 7.

1. De Gouverneur maakt telkenjare bekend, op de wijze door hem te bepalen, welke jaarklassen in het loopende of in het volgende jaar:

a. voor eerste oefening in aanmerking komen;
b. deel moeten nemen aan herhalingsoefening.

Buitengewone opkomst.

2. Ingeval van oorlog, oorlogsgevaar en andere buitengewone omstandigheden doet de Gouverneur, voorzoover en voorzoolang hij zulks noodig acht schutters en andere schutterplichtigen voor buitengewone opkomst in werkelijken dienst oproepen volgens regelen door hem te stellen. In beginsel worden, voor wat de minderen betreft, in de eerste plaats de jongste jaarklassen opgeroepen.
3. De Gouverneur kan bevelen, dat schutterplichtigen het gebiedsdeel niet mogen verlaten zonder algemeene of bijzondere toestemming door of namens den Gouverneur gegeven.

Regeling opkomst.

Artikel 8.

1. De Gouverneur bepaalt den tijd waarop en gedurende welken de oefeningen bedoeld in artikel 7 lid 1 onder a en b zullen worden gehouden.
2. De Gouverneur geeft regelen voor de oproeping ter inlijving van schutterplichtigen en voor andere opkomst voor werkelijken dienst.

Verplichting opkomst.

Artikel 9.

Schutterplichtigen zijn verplicht aan een wettelijke oproeping ter inlijving of voor opkomst in werkelijken dienst gevolg te geven.

Vrijstelling eerste oefening.

Artikel 10.

Van de vervulling van werkelijken dienst voor eerste oefening worden na inlijving vrijgesteld:
a. zij, die bij de Koninklijke Landmacht of het Koninklijk Nederlandsch-Indische Leger als reserve- of dienstplichtige de eerste oefening volgens de daarbij geldende bepalingen hebben volbracht;
b. eervol ontslagen officieren, onderofficieren en minderen van

de Koninklijke Marine, de Koninklijke Landmacht en het Koninklijk Nederlandsch-Indische Leger;

c. schutterplichtigen, die den leeftijd van 30 jaren hebben bereikt.

Uitstel van inlijving en oefening.

Artikel 11.

1. De Gouverneur kan schutterplichtigen op desbetreffend verzoek uitstel verleenen van inlijving en opkomst in werkelijken dienst voor eerste oefening en voor herhalingsoefening, evenwel met dien verstande, dat aan schutterplichtigen die het 25e levensjaar hebben bereikt, geen uitstel van eerste oefening kan worden verleend.
2. De Gouverneur regelt de gevolgen van het verleende uitstel.

Soldij enz.

Artikel 12.

1. Tijdens het verblijf in werkelijken dienst hebben de schutters recht op soldij — en in voorkomend geval op kostwinnersvergoeding — alsmede op voeding of voedinggeld en op vrije geneeskundige en tandheelkundige behandeling, een en ander volgens door den Gouverneur te stellen regelen.
2. De schutters die zich ingevolge artikel 4 sub a-c in werkelijken dienst bevinden kunnen van landswege worden gehuisvest in een militair kampement en worden alsdan gevoed en verpleegd volgens regelen door den Gouverneur te stellen.

Organisatie der schutterijen.

Artikel 13.

De Gouverneur regelt de organisatie der schutterijen, en stelt de voor haar beheer, oefening en daadwerkelijke actie benoodigde reglementen en voorschriften vast.

Artikel 14.

De Gouverneur regelt, zoowel in tijd van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden als in tijd van vrede, de indeeling van de in werkelijken dienst opgeroepen schutters, bij de onderdeelen der schutterijen.

Artikel 15.

1. In de schutterijen bestaan dezelfde rangen en graden als in het Koninklijk Nederlandsch-Indische Leger.
2. Reserve- en dienstplichtigen van de Koninklijke Landmacht en het Koninklijk Nederlandsch-Indische Leger worden bij de schutterij ingedeeld in denzelfden rang, dien zij laatstelijk als reserve- of dienstplichtige hebben bekleed.
3. De Gouverneur is gemachtigd tot aanstelling van schutters tot elken rang beneden dien van hoofd-officier.

Artikel 16.

De Gouverneur kan in geval van oorlog, (oorlogsgevaar) of andere buitengewone omstandigheden overgaan tot benoeming van officieren en onder-officieren van speciale diensten bij de schutterij.

Dragen van uniform.

Artikel 17.

1. De uniform van de schutterij en haar onderscheidingsteekenen worden door den Gouverneur vastgesteld.
2. Schutters in werkelijken dienst zijn verplicht de uniform te dragen. Ontheffing van deze verplichting kan worden verleend volgens door den Gouverneur te stellen regelen.
3. Tijdens verlof is het den schutters verboden de uniform der schutterij te dragen, behalve op nationale feestdagen en bij officieele plechtigheden.
4. Op nationale feestdagen en bij officieele plechtigheden de uniform der schutterij dragende, worden de schutters met verlof geacht in werkelijken dienst te zijn.

Artikel 18.

In werkelijken dienst zijn de schutters verplicht de officieren, onderofficieren en minderen van de Koninklijke Marine, de Koninklijke Landmacht en het Koninklijk Nederlandsch-Indische Leger, voor zoover in Curaçao dienst doende, in hun rang te erkennen en de verschuldigde eer te bewijzen.

Uitsluiting.

Artikel 19.

1. Van de schutterij zijn uitgesloten:
   a. zij, die, tenzij voorwaardelijk, zijn veroordeeld, hetzij bij één vonnis, hetzij bij verschillende vonnissen gezamenlijk, tot een zwaardere straf dan gevangenisstraf of militaire gevangenisstraf van 6 maanden;
   b. zij, die zijn ontzet van het recht tot dienen bij de gewapende macht of zijn vervallen verklaard van den militairen stand;
   c. zij, die wegens wangedrag uit den dienst bij de Koninklijke Marine, de Koninklijke Landmacht of het Koninklijk Nederlandsch-Indische Leger zijn weggezonden of niet-eervol ontslagen;
   d. zij, die op grond van ziekte, lichaams- of zielsgebreken voor den dienst bij de schutterij ongeschikt zijn verklaard.
2. Personen, als bedoeld onder *a* van het voorgaand lid, die gratie hebben gekregen, worden geacht slechts te zijn veroordeeld tot de straf, welke voor de oorspronkelijke in de plaats is getreden.

Artikel 20.

Van de schutterij zijn tijdelijk uitgesloten:
a. zij, die zich in verzekerde bewaring bevinden, hetzij tot het ondergaan van straf, hetzij als verdacht of beklaagd van zich aan eenig strafbaar feit te hebben schuldig gemaakt;
b. zij, die onder curateele staan;
c. zij, die in een gesticht voor zielsziekten zijn opgenomen.

Vrijstelling.

Artikel 21.

Van schutterplicht zijn vrijgesteld:
a. de ondervoorzitter en de leden van den Raad van Bestuur, de voorzitter, de ondervoorzitter en de leden van de Staten en de leden van de Rechterlijke Macht, voor zoolang zij hun ambt bekleeden;
b. zij die een geestelijk ambt of een geestelijke waardigheid bekleeden volgens door den Gouverneur te stellen regelen;
c. de ambtenaren en particulieren die uit den aard van hunne

betrekking hun dienst als schutter niet kunnen waarnemen ter beoordeeling van den Gouverneur.

Inschrijving van Schutterplichtigen.

Artikel 22.

1. De Gouverneur wijst het orgaan of den functionaris aan belast met de inschrijving in een register van schutterplichtigen behoorende tot jaarklassen, welke ter inlijving zijn of zullen worden opgeroepen en bepaalt de wijze waarop en waar de inschrijving geschiedt en aan de inschrijving bekendheid wordt gegeven.
2. De schutterplichtigen die blijken niet of onvolledig te zijn opgenomen in het register, bedoeld in lid 1, of hunne wettige vertegenwoordigers moeten zich ter inschrijving aanmelden en de vereischte inlichtingen verstrekken.
3. De Gouverneur kan bepalen welke schutterplichtigen, wier ouders een vreemde nationaliteit bezitten of die zelve naast het Nederlandsch onderdaanschap een andere nationaliteit bezitten, niet in het register van inschrijving zullen worden ingeschreven.
4. Personen, die den schutterplichtigen leeftijd bezitten en op het eiland werkelijke woonplaats verkrijgen, of hunne wettelijke vertegenwoordigers, moeten zich binnen een door den Gouverneur te bepalen tijd ter inschrijving in het in het eerste lid bedoeld register aanmelden.

Artikel 23.

Vrijwilligers voor de schutterij melden zich aan en worden als zoodanig aangenomen op de wijze en onder de voorwaarden als aangegeven door den Gouverneur.

Keuring.

Artikel 24.

1. De geschiktheid, ongeschiktheid, of mindere geschiktheid voor den dienst bij de schutterij op grond van ziekte, lichaams- of zielsgebreken wordt beoordeeld naar door den Gouverneur te stellen regelen.
2. De uitspraak omtrent geschiktheid, ongeschiktheid of mindere geschiktheid geschiedt in het algemeen door Keurings-

raden door den Gouverneur te benoemen. De uitspraken van deze raden worden in het openbaar medegedeeld. De Gouverneur regelt het beroep op de uitspraken der raden.

Artikel 25.

1. Behoudens de door den Gouverneur vast te stellen uitzonderingen is ieder schutterplichtige verplicht zich te onderwerpen aan een onderzoek omtrent zijn geschiktheid, ongeschiktheid of mindere geschiktheid voor den dienst en daartoe te verschijnen op plaats en tijd, welke hem wordt aangewezen.
2. Op den schutterplichtige, die tijdelijk ongeschikt wordt verklaard rust de in het vorig lid omschreven verplichting nogmaals in het jaar, volgende op dat, waarin deze uitspraak geschiedde.

Artikel 26.

Elk voor het onderzoek van schutterplichtigen opgeroepen geneeskundige is verplicht de hem door den voorzitter van den keuringsraad opgedragen werkzaamheden te verrichten tegen een tarief door den Gouverneur te bepalen.

Ontslag.

Artikel 27.

1. Ontslag uit de schutterij wordt verleend:
   a. bij het volbrengen van den schutterplichtigen leeftijd;
   b. bij het opkomen van een der omstandigheden genoemd in artikel 2 sub *a*, *b* en *c*.;
   c. wegens wangedrag volgens regelen door den Gouverneur te stellen;
   d. na rechterlijke uitspraak waarbij eene onherroepelijke veroordeeling is uitgesproken tot vervallenverklaring van het recht om bij de schutterij te dienen;
   e. na het verlaten van het gebiedsdeel met het kennelijk doel zich elders voorgoed te vestigen;
   f. bij het opkomen van omstandigheden die tijdelijke uitsluiting ten gevolge hebben.
2. Aan de officieren en onderofficieren van de schutterij kan op hun verzoek door den Gouverneur toestemming worden

verleend om na het eindigen van den schutterplichtigen leeftijd bij de schutterij te blijven.

Verlenging van werkelijken dienst.

Artikel 28.

1. De schutter kan indien hij voor groot verlof in aanmerking komt volgens regelen door den Gouverneur te stellen, in werkelijken dienst worden gehouden:
   a. gedurende evenveel dagen, als hij door het ondergaan van straf, door ongeoorloofde afwezigheid en door desertie niet aan den dagelijkschen dienst heeft deelgenomen;
   b. zoolang dit noodig is tot het ondergaan van straf of voor het onderzoek omtrent een strafbaar feit of een krijgstuchtelijk vergrijp, waarvan hij verdacht of beklaagd wordt;
   c. zoolang hij geldelijke schuld, die ingevolge administratieve bepalingen op hem rust terzake van zijn aansprakelijkheid voor militaire goederen, niet heeft aangezuiverd;
   d. zoolang hij ziek is voor zoover hij zelf verlangt in werkelijken dienst te blijven en zijn toestand dit wenschelijk maakt;
   e. zoolang het vertrek met groot verlof gevaar zou opleveren voor verspreiding van heerschende of geheerscht hebbende besmettelijke ziekte.
2. De schutter, die niet in werkelijken dienst is, kan terzake van de in het eerste lid onder *b.* omschreven reden in werkelijken dienst worden geroepen.

Eenige verplichtingen van den schutter met groot verlof.

Artikel 29.

De schutter die gedurende zijn verlof van adres verandert doet binnen tien dagen daarna volledig opgave van zijn nieuw adres bij het bevolkingsbureau ter plaatse.

Artikel 30.

1. De schutter is verplicht de tot zijn uitrusting behoorende

goederen, waaronder zijn zakboekje, die hem tijdens verlof worden medegegeven, naar behooren te bewaren en te onderhouden zoomede te zorgen dat zij niet worden gebruikt buiten de gevallen door den Gouverneur aangewezen.

2. Tijdens verlof is de schutter verplicht om in de gevallen en naar de voorschriften door den Gouverneur vast te stellen, goederen in ontvangst te nemen of in te leveren.
3. De schutter is verplicht zich tijdens verlof in verband met het bepaalde in lid 1 en 2 te onderwerpen aan een onderzoek, zoo dikwijls hij door of namens den Gouverneur daartoe wordt opgeroepen. Hij verschijnt daarbij in uniform gekleed en bovendien voorzien van de overige in het eerste lid bedoelde goederen.
4. Tijdens verlof kan de schutter, die een der in het tweede lid omschreven verplichtingen niet naleeft of wiens goederen bij de inlevering of bij het onderzoek blijken niet in den vereischten staat te verkeeren, krijgstuchtelijk worden gestraft door de door den Gouverneur aangewezen autoriteit.

Sancties.

Artikel 31.

1. De schutter, die niet voldoet aan een ingevolge artikel 29 of artikel 30 lid 1 op hem rustende verplichting kan voor den tijd van ten hoogste 2 maanden in werkelijken dienst worden geroepen. De Gouverneur bepaalt den duur van dezen werkelijken dienst.
2. De schutter, die zich niet onderwerpt aan een hem krachtens eene wettelijke bepaling opgelegde straf, of niet voldoet aan eene oproeping voor den werkelijken dienst, kan door de in artikel 36 bedoelde personen en ambtenaren worden aangehouden en naar de plaats van bestemming worden overbracht.

Strafbepalingen.

Artikel 32.

1. Met hechtenis van ten hoogste 14 dagen of geldboete van ten hoogste *f* 150.— wordt gestraft:
   a. hij, die niet voldoet aan een ingevolge artikel 22 (lid 2 of 4) en 25 op hem rustende verplichting;
   b. de schutterplichtige of zijn wettige vertegenwoordiger die in verband met deze landsverordening van hem ge-

vraagde opgaven niet of niet naar waarheid verstrekt;

c. de schutterplichtige, die, ingeval de Gouverneur overeenkomstig het 3de lid van artikel 7 heeft bevolen, dat schutterplichtigen het gebiedsdeel niet mogen verlaten, dit bevel overtreedt.

2. Met gevangenisstraf van ten hoogste 2 maanden of geldboete van ten hoogste *f* 600.— wordt gestraft hij, die opzettelijk een der in het eerste lid bedoelde feiten pleegt.

Nalatigheid inlijving

Artikel 33.

1. Met hechtenis van ten hoogste 1 maand of geldboete van ten hoogste *f* 300.— wordt gestraft: de schutterplichtige, die ingevolge deze landsverordening en de ter uitvoering daarvan gestelde regelen niet verschijnt op tijd en plaats voor zijn verschijning bepaald, tenzij blijkt dat voor zijn niet verschijnen een geldige reden bestond.
2. Met gevangenisstraf van ten hoogste 10 maanden of geldboete van ten hoogste *f* 1000.— wordt gestraft hij die opzettelijk een der in het eerste lid bedoelde feiten pleegt.

Weigering benoeming.

Artikel 34.

Hij die weigert een benoeming tot een rang bij de schutterij te aanvaarden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee maanden en vervallenverklaring van het recht om bij de schutterij te dienen.

Artikel 35.

De feiten bij deze landsverordening strafbaar gesteld, worden als overtredingen beschouwd, met uitzondering van die, strafbaar gesteld bij artikel 32, tweede lid en 33, tweede lid, welke als misdrijven worden beschouwd.

Artikel 36.

Met de opsporing van de feiten bij deze landsverordening strafbaar gesteld zijn, behalve de in artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao aangewezen personen, belast het personeel van de militaire politie, van de veldwacht en de ambtenaren van de burgerpolitie.

Artikel 37.

De Gouverneur is belast met de uitvoering van deze landsverordening en stelt alle regelen vast, welke voor die uitvoering noodig zijn.

Overgangsbepaling. Artikel 38.

De schutterplichtigen, die bij het inwerkingtreden van deze landsverordening reeds militairen dienst in Curaçao verrichten of verricht hebben, zullen bij de schutterij worden ingelijfd op een nader door den Gouverneur te bepalen tijdstip en worden alsdan in afwijking van het bepaalde bij artikel 1 lid 3 gerekend te behooren tot de jaarklasse 1916.

Artikel 39.

Deze landsverordening kan worden aangehaald als: „Schutterij-landsverordening 1940". Zij treedt met betrekking tot elk der eilanden in werking op door den Gouverneur te bepalen tijdstippen.

Gegeven te Willemstad, den 17den Juli 1940.

G. J. J. WOUTERS.

De gouvernements-secretaris,

GRONEMEIJER.

Uitgegeven den 19den Juli 1940.
De gouvernements-secretaris,
GRONEMEIJER.

Artikel 6.

De Gouverneur is belast met de uitvoering van deze landsverordening en stelt de [illegible] nodig zijn.

Overgangsbepaling. Artikel 7.

De schuldplichtigen, die bij het inwerkingtreden van deze landsverordening reeds militairen dienst in Curaçao verrichten of verricht hebben, zullen bij de schutterij worden ingedeeld [illegible] de lichting van het [illegible] tot de [illegible].

Artikel 8.

Deze landsverordening [illegible] in werking [illegible].

Gegeven te Willemstad, den 17den Juli 1941.

[illegible] WOUTERS.

De Gouvernements-Secretaris,

[illegible]

Uitgegeven den [illegible] Juli 1941.

De Gouvernements-Secretaris,

[illegible]